kih zadrugah, ki naj se zopet združijo v zadružne zveze.

Vlada bi morala sama gledati na to, da po carinskem varstvu brani cene domačih pridelkov. Proizvajalni stroški so se v zadnjih desetletjih malone potrojili, cene poljedelskih izdelkov so se pa le nekoliko dvignile, pri nekaterih izdelkih so pa zadnji čas celo padle. Zakaj se kmečki pridelki pozneje podraže, ne moremo biti odgovorni kmetje.

Vlada je dolžna, da skrbi za kmeta vsaj toliko, kolikor skrbi za industrijo. Saj pripada kmečkemu stanu nad polovico prebivalstva. Vlada pa postopa naravnost narobe.

Pred vsem se tu sklicujem na trgovinsko pogodbo s Srbijo in naglašam, da ta pogodba koristi edinole industriji, zelo pa škoduje avstrijski živinoin prešičoreji. Vlada bi storila bolje, da bi rajše po možnosti podpirala kmečko proizvajanje, kakor pa da sklepa take pogodbe, in bi delala na to, da se izboljša umno domače gospodarstvo, po katerem bi se zmanjšali proizvajalni stroški, in bi se pridelki prodajali za primerno ceno. (Pritrjevanje.)

Govoriti hočem še o svoji ožji domovini.

Spodnještajerski in koroški Slovenci nismo mogli kulturno v nikakem oziru napredovati. Manjkajo namreč poljedelske in druge šole. Noben pameten in pravičen človek ne more ugovarjati, da je kulturen razvoj, napredek in blagostanje nemogoče brez zadostne izobrazbe, ki se nam mora samoobsebi umevno uspešno dati le v maternem jeziku. Z nobenim avstrijskim narodom se dozdaj ni postopalo tako mačehovsko, kakor s spodnještajerskimi in koroškimi Slovenci. Vlada naj upošteva, da je bil Slovenec vedno zvest državljan, ki se je vedno izkazal, da je neustrašeno branil domovino in da zasluži zato enakopravnost ne le po paragrafih na papirju, marveč tudi v dejanju. Pred vsem skrbi vlada za to, da dobimo na Spodnjem Štajerskem in Koroškem poljedelske in obrtne šole.

Glede na nameravano zvišanje davka na žganje pripomnim, da zvišanje nasproti kmetu ni nikakor opravičeno. Kmet mora dati mnogokrat visoko obdačeno žganje v velikih množinah zastonj svojim delavcem. Davka prosta množina nikakor ne zadošča za splošno potrebo. Pred vsem se mora gledati, da sme kmet žgati primerno množino davka prostega zdravega žganja, ki ga rabi za svoje delavce. Vladni predlog naglaša, da se porabijo dohodki iz povišanega davka na žganje za saniranje deželnih financ. Obžalujem, da pritegnejo zopet najubožnejše sloje prebivalstva za saniranje deželnih financ, med tem ko še vedno ni dovolj izpopolnjen na zgoraj osebni davek. (Pritrjevanje.)

Vsaka vlada, ki čuti z ljudstvom, naj bo prepričana, da, če pridejo na domovino še tako slabi dnevi, bo sočustvovalo ljudstvo ž njo.

Končno ponovno opozarjam na splošno slabo stanje kmečkega stanu in naglašam, če ne pride pravočasno državna pomoč, je neizogiben propad države!

Končam in upam, da so našla moja izvajanja pri vladi ugoden odmev. (Pritrjevanje.)

Državni zbor.

V proračunski razpravi so govorili iz Slovenskega kluba poslanci Grafenauer, ki je opisoval slabe šolske razmere na Koroškem, Pišek, kojega govor priobčujemo, dr. Hočevar, ki je razpravljal sodne razmere na Koroškem, Demšar, ki je zahteval večjega upoštevanja planinskih pašnikov, in dr. Krek, ki je v velikem obrisu naslikal cilje slovenske politike.

Zadnji petek dne 26. m. m. je bilo glasovanje o proračunu. Iz pisave naših liberalnih listov je bilo posneti, da bodo poslanci Narodne stranke tokrat pokazali vladi zobe. Toda kakor že mnogokrat, se je pisanje Narodno-strankinih listov pokazalo tudi tokrat kot celo navadno slepilo. Roblek je zbežal iz zbornice in niti glasovati ni upal, a Ploj je moško glasoval za vlado. Tako izgleda protivladna politika naše liberalne stranke! Celo leto upijejo nad našimi poslanci, jih zmerjajo, da so vladni, a ko pride do resnice, takrat se njih poslanci skrijejo ali pa udano glasujejo za vlado.

* * *

Slovenski klub se je dne 25. junija popoldne v štiriurni seji posvetoval o raznih važnih narodnih in gospodarskih vprašanjih in sklenil: Tovariši Fon, dr. Benkovič in dr. Hočevar naj čim preje izdelajo načrt jezikovnega zakona za slovenske pokrajine. Glede na državno žganjarino zahteva klub večje ugodnosti za domače žganjarne in višji državni prispevek deželam. Preden se klub odloči, kako glasuje o dotični vladni predlogi, izvolil je poseben odbor, da natančno prouči vladni načrt s posebnim ozirom na naše kmečke razmere. V ta odbor so izvoljeni poslanci Šuklje, Povše, Fon in pa Roškar.

* * *

Ministrski predsednik Beck je rekel nemškemu koroškemu poslancu Dobernigu, da se misli pečati z jezikovnimi razmerami na Štajerskem in na Koroškem, da doseže modus vivendi (vzajemno življenje) med Nemci in Slovenci. Dobernig je rekel, da prebivalstvo ne želi izpremembe sedanjega položaja in da ne more dovoliti ničesar in se pogajati, dokler se ne pogovori z ostalimi nemškimi poslanci. Dobernig, Einspinner, Hoffmann-Wellenhof, Marckhl in Nagele so se podali k Becku in mu poročali ogorčenje (!), ki ga je povzročil v nemških krogih načrt o ureditvi jezikovnih razmer na Sp. Štajerskem in Koroškem. Beck je izjavil, da ne bo ničesar storil brez nemških poslancev. Kamen je sedaj izprožen. Razburjenje med nemškimi ponemčevalci nam kaže, da je krenil Slovenski klub pravo pot, ko je izvolil pododsek za sestavo jezikovnega načrta. Svoje pravice morajo dobiti štajerski in koroški Slovenci. Poslanci Slovenskega kluba so pa vztrajni in ne bodo prej odnehali, da zadobe Slovenci pravice, ki jim grejo po avstrijski postavi in pa po pravici, ki ni vezana na nikake paragrafe. Otrovane pšice poslanških ponemčevalcev kakor tudi nekega svobodomiselnega slovenskega lista jih ne zadanejo in padejo na tla.

* * *

Radi nepodelitve neke gostilniške koncesije interpelira poslanec dr. Benkovič trgovinskega ministra.

Poslanec Roškar je vložil interpelacijo na naučno ministrstvo zaradi zidave nove šole v Grušovi, kjer se je delalo na podlagi krivih meritev. S takimi sredstvi se sili ljudstvo zidati nove šole!

Somišljeniki! Somišljenice!

Zahtevajte v vseh prodajalnah in tobakarnah vžigalice „Slovenske krščanske socialne zveze“: V korist obmejnim Slovencem!

Politični ogled.

Mala politična naznanila.

Dne 25. junija: Nemški agrarci so sklenili, da podajo še v proračunski razpravi ostro izjavo z ozirom na trgovinsko pogodbo s Srbijo, ki naj se uveljavi po zbornici. — Postavo o bolniškem zavarovanju nameravajo preosnovati. — Predsednik Združenih severoameriških držav Roosevelt namerava ustanoviti stalno armado, močno 250.000 mož, ki bi imela osem armadnih zborov.

Dne 26. junija: Slovenski klub je sklenil, da vloži predlog o jezikovnem zakonu za slovenske dele alpskih pokrajin. — Cesar je danes odpotoval v Išl. — Peterburška vlada je ostro nastopila proti srbski, ker se boji spora med Srbijo in Bolgarijo. — V Perziji so nemiri na dnevnem redu. Šah je dal mnogo poslancev in drugih odličnih oseb pomoriti.

Dne 27. junija: Na dunajskem vseučilišču so zopet napadli svobodomiselni dijaki katoliške, enega ranili, druge pa potisnili vun in zasramovali. — Rektor graškega vseučilišča je zaključil semester, ker ni mogel pomiriti svobodomiselnih dijakov. — Na dunajskem vseučilišču bo šlo „Proč od Rima“ 85, na praškem 64, na brnskem 80, in na inomoškem 15 svobodomiselnih študentov. — Za državne uslužbence je določeno 18 milijonov kron.

Dne 28. junija: Ruski car namerava obiskati italijanskega kralja v Raconigu. — Italijanski parlament je sprejel zakon, ki dovoljuje vojnemu ministrstvu velikansko svoto v svrho obrambe vzhodne meje.

Dne 29. junija: Na Velehradu na Moravskem je imela danes katoliška kmečka mladina svoj prvi letošnji shod, ki se ga je udeležilo 5000 oseb. — V Teheranu je bilo včeraj kljub obljubam šahovim 12 poslancev obsojenih k smrti.

Dne 30. junija: Danes so se začele porotne obravnave proti morilcu grofa Potockega Siczynskemu. — Na republičanskem shodu v Lizboni je zahteval Alfonzo Costa, naj kralj prostovoljno odstopi. — „Čech“ objavlja oklic za splošen češkoslovanski katoliški shod, ki se vrši od 29. avgusta do 2. septembra v Pragi.

Razne novice.

* **Imenovanja.** Višje deželno sodišče v Gradcu je imenovalo tukajšnjega sodnijsko-kancelijskega pomočnika Friderika Druzeviča in finančno deželno ravnateljstvo tukajšnjega kancelijskega pomočnika pri finančnem uradu Jožefa Snel kancelijskim oficijantom.

* **Iz železniške službe.** V višji plačilni razred pridejo: Rezman Leopold, revident v Mariboru, Gros Ivan, revident v Radgoni, adjunkta Sperber Benjamin in Lahn Viljem na Pragarskem, Pour Evgen v Celju, revidenta Fötsch Matija v Celju in Mraz Franc na Ptuju. Pristavom so imenovani asistenti Harrich Jožef, Washuber Konrad, Derffel Jožef v Mariboru na glavnem kolodvoru; na kor. kolodvoru Beloglavec Štefan. Revidentom je imenovan Jurij Dobovišek, adjunkt v Račah. Provizoričnim asistentom sta imenovana aspiranta Iv. Roglič v Račah in Ernst Škerlj v Poljčanah. Za revidenta je imenovan Alojz Randl, adjunkt v Grobelnem.

* **Imenovan** je g. Anton Hohnjec, nadučitelj v Kozjem, za učitelja v mariborski kaznilnici.

* **Iz šole.** Na petrazredni ljudski šoli v Kapelah pri Radencih je razpisano mesto stalnega ali začasnega učitelja s prostim stanovanjem. Prošnje do 20. julija t. l. — Na štirirazredni ljudski šoli pri Sv. Marjeti ob Pesnici je razpisano mesto stalne učiteljice. Prošnje do 20. julija t. l. — Na petrazredni ljudski šoli v Križevcih pri Ljutomeru je razpisano mesto stalnega učitelja in na ljutomerski okoliški šoli mesto začasnega učitelja ali učiteljice. Prošnje do 20. t. m.

* **Ljutomerski glavar** pl. Rainer je prestavljen v Bruck na Zgornjem Štajerskem namesto novega ptujskega glavarja Weissa.

* **Poslanec dr. Benkovič** je obolel na hudem kataru v grlu; zato bo svoje shode mogel prirediti šele v poznem poletju.

* **Deset kron S. K. S. Z.** je poslal č. g. M. Zorko. Tri krone so kot odgovor „Štajercu“ za njegove tri lažnjive napade, sedem kron je pa vplačanih še za nadaljnih sedem napadov. — „Štajerc“, sedaj pa le pridno obrekuj, S. K. S. Z. ti bo hvaležna, ker pri enajstem napadu nam vrli gospod gotovo zopet pošlje eno novo desetačo, kakor nam je obljubil. Kedar bo muha lastovke lovila, tedaj bo „Štajerc“ smel resnico pisati, prej gotovo ne. Do tistega časa je seveda še daleč, zato dobro vemo, da bo S. K. S. Z. izvrstno uspevala, če jej rodoljubni slovenski naši dušni pastirji naklonijo za vsak napad v nemškutarskih in liberalnih listih po eno krono. — Adolf Gril, kaplan v Koprivnici 12 K 50 vin. — Duhovščina zbrana na dekanijski konferenci v Celju 43 K. — Maks Goričar, kaplan, 2 kroni.

* **Smrt mučenika.** V graški bolnišnici je umrl v 31. letu svoje starosti v Mariboru splošno znani gozdarski adjunkt Leopold Zeckl, ki je bil l. 1900 gozdarski adjunkt v Totisu pri Komornu. Takrat je napadlo 32 ciganov gozdarsko hišo v Totisu, umorilo je gozdarja in njegovo rodbino ter po hudem odporu premagalo tudi Zeckla, ki je v obrambi še ustrelil dva cigana, več ciganov pa ranil. Zeckl je bil ustreljen v glavo ter so cigani ranjenemu adjunktu na nogah odrezali nohte ter ga obesili na neko drevo. Končno so mu cigani odrezali še obe ušesi in jezik in so mu zlomili prsno okostje. V tem hipu je priletelo na pomoč enajst orožnikov, od katerih so cigani pet orožnikov ustrelili. Še živega Zeckla so orožniki rešili iz ciganskih rok. Revež je živel obupno življenje, dokler ga ni sedaj smrt rešila mučeniškega življenja.

* **Iz Dunaja.** Parkrat se je že o slavnostnem sprevodu cesarjevega jubileja dopisovalo, a nihče se še v naših štajerskih listih ni oglasil, ki bi popisal prekrasen slavnostni večer dne 13. junija, premilim gostom iz domovine prirejen. Katoliško društvo „Straža“ je povabilo redke goste v svojo sredino in res so nas v prav obilnem številu in v narodnih nošah posetili. Velika dvorana je bila natlačeno polna in še vrt nam ni zadostoval. Navdušenje je bilo nepopisno. Združeni v bratovski ljubezni smo enoglasno zapeli cesarjevo himno, in več ljubkih slovenskih pesmic. Govorniki so želi obilno pohvalo za dobro rešene naloge. Prav blagodejno je pa vplivala na nas naša krepostna slovenska mladina, ki stoji radi svojega imenitnega obnašanja visoko nad mladino drugih narodov. Očarale in okrepile ste nas, ljube sestrice, hvala vam!

* **Jesenske orožne vaje** za rezerviste in nadomestne rezerviste so se določile v III. armadnem zboru sledeče: a) pehota in lovci od 17. do 29. avgusta in od 21. avgusta do 2. septembra; b) lovci in gorska artilerija: artilerijski polki št. 7, 8 in 9 od 14. do 28. julija, 27. julija do 8. avgusta in od 10. do 22. avgusta, pri havbičnem polku št. 3 od 14. do 26. julija, pri gorskem artilerijskem polku št. 3 od 26. julija do 22. avgusta in od 24. avgusta do 5. septembra; c) trdnjavska artilerija: trdnjavski artilerijski polk št. 4 in trdnjavski artilerijski bataljon št. 3 od 14. do 26. julija; d) sanitetni oddelki št. 7, 8 in 9 od 15. do 27. julija, od 1. do 13. in od 17. do 29. avgusta, od 31. avgusta do 12. septembra in od 14. do 26. septembra.

* **Ne dražite nas!** Mi resno opozarjamo slovenska sokolska društva, da prepovejo liberalnim listom napadati in blatiti naše telovadne odseke. Mi lahko telovadimo v društvu, v katerem hočemo, in pri liberalcih ne bomo vprašali za dovoljenje. Ako pa se bo še nadalje na nas streljalo, bomo pošteno vračali. Naša telovadna organizacija je sedaj na Slovenskem prva in najmočnejša in gotovo ni v

---

odpravil odpotnino. Nemško pravo se je rimskemu moralo popolnoma umakniti; kazni, ki jih je gospoda smela nalagati, so se omilile. Tudi je cesar ukazal, naj se ustanovi toliko župnij, da nikdo nima hoditi črez dve milji (15 km) v svojo župnijsko cerkev. Vsled te naredbe so iz zemljišča jareninske župnije vzrastle sledeče samostalne župnije, oziroma kuracije: Jarenina, Sv. Ilj 1784, Sv. Jakob 1785, Spodnja Kunigunda 1786 in deloma Sv. Marjeta 1787. Ob enem se je ustanovila jareninska dekanija, ki je obsegala poleg Jarenine Sv. Ilj, Sv. Jakob in Spod. Kunigundo. Germanizoval pa je Jožef II. še ostreje nego mati njegova.

(Dalje prihodnjič.)

interesu sokolstva, ki je z organizacijo daleč za nami, da nas njemu politično-sorodni listi psujejo, kakor to delajo pouličnjaki.

* **Za S. K. S. Z.** so darovali: duhovniki šentlenarske dekanije, zbrani na dekanijski konferenci pri Sv. Ani na Krembergu dne 24. junija v proslavo godu sv. Cirila in Metoda za narodno delo ob meji, 24 K; č. g. Franc Schreiner 26 K 80 v, nabranih na gostiji Božnik-Golob na Dobrni: Filip Galunder, kmet, Sv. Križ na Murskem polju, 1 jub. krono.

* **Za god** slovanskih učenikov sv. Cirila in Metoda je daroval vrli mladenič Mihael Horvat pri Sv. Urbanu pri Ptuju 1 K S. K. S. Z., v Mariboru, da se porabi za naše slovenske sotrpine v Št. Ilju, v Slov. gor.

* **Bralnim in izobr. društvom.** Naši vrli mladeniči si pridno naročajo nove mladeniške znake, tako, da komaj ustrezamo obilnim naročilom. Zato prosimo slavna bralna društva in mladeniške zveze, da izvolijo naročiti skupno za vse svoje člane, da jih one razpečavajo med nje.

* **Razširjenje** učnega jezika na slovenskih gimnazijah. Deželni šolski svet v Ljubljani je sklenil, naj se bodoče šolsko leto vpelje slovenski pouk v veronauku v petem razredu. Istotako se vpelje v grščini slovenski pouk v tretjem razredu.

* **Nezadovoljnost** vlada v naši liberalni stranki nad politiko državnozborske Zveze južnih Slovanov, v kateri sedijo tudi njihovi poslanci dr. Ploj, Roblek in Ježovnik. „Domovina" sama piše: „Ako so naprednjaki drugod na Slovenskem zadovoljni žnjo, ne vemo; a navdušenja ni nikjer za njo, to vemo." — Podpišemo, kar pravi „Domovina." Znano pa je, da vodi politiko Zveze južnih Slovanov dr. Ploj, ki tudi iz tega razloga ni hotel iti z našimi poslanci, da bi lahko brez kontrole „vodil." Kako je njegovo vodstvo, spoznavajo tudi njegovi sedanji prijatelji.

* **Resno nevarnost** za nemški značaj mesta Maribor vidi Mariboržanka v tem, da izdajajo tukajšnji poštni uradi dvojezične tiskovine. Zato pa pozivlja nemško prebivalstvo, da vse take tiskovine energično zavrne in zahteva le nemške. Mi pa pozivljamo vse Slovence, da zahtevajo pri poštnih uradih vedno le d v o j e z i č n e tiskovine in odločno zavrnejo samo nemške. Pri mnogih poštnih uradih na slovenskem Spodnjem Štajerskem še niso upeljane dvojezične tiskovine. Sramota za nas Slovence je, da to trpimo! Zadnji čas je, da se otresemo Slovenci one mlačnosti, radi katere toliko trpimo. Naši nasprotniki zaženejo za vsako malenkost velikanski krik, tembolj je naša dolžnost, da se odločno borimo za naše pravice!

* **Iz Gor. Štajerskega** nam piše rodoljub: V nedeljo, dne 14. junija je imela Südmarka svoj zbor v Maria Buch pri Judenburgu. Govoril je potovalni učitelj Hojer. Žalosten sem postal, ko sem slišal, kaj je govoril čez slovanske narode. Posebno je bičal Čehe, Poljake in Hrvate. Naposled je začel tudi čez Slovence. Rekel je, da je poslal v Št. Ilj v Slov. goricah tri družine, katere niso imele več otrok kakor 28. In ti bodejo postali vsi Nemci. Tudi pridiga mora biti v šentiljski cerkvi nemška in slovenska se mora v kratkem izogniti, ker baje ljudje v tem kraju že ne znajo druzega nego nemški. Mislim pa, da to ni res in da se tudi nikdar ne bo zgodilo. Tudi je govoril, da ostane Slovenec v daljnih krajih zvest svojemu narodu, Nemec pa ne. Žalibog, da je to ravno narobe. Nas je bilo 24 in sicer 15 Slovencev drugi pa Nemci. Südmarkovcev ni bilo niti 24 in še med temi je bilo največ žensk. Ali v kratkem se je prepričal, kakšne ljudi ima pred seboj, kajti tudi mi smo imeli govornika seboj, kateri je tudi dobro govoril in pošteno učitelja Hojerja ošpičil. — Na 24. junija pa so obhajali sv. Janeza, bila je prava südmarkovska veselica; drli so se: heil, heil, heil, čeravno ni bilo leda. Zakurili so ogenj in skakali ter plesali okoli po gozdu, kar me je spominjalo na nekdanje malikovalstvo. Da, zares, ti ljudje pristojajo najbolj po noči v gozd. Zapeli so si tudi vahtarco. Govoril je tudi neki učitelj, da kakor učijo Madjari Slovane po šolah ogrski, tako moramo tudi mi Nemci razširiti in upeljati po vseh slovenskih šolah nemški jezik; pa čakajo naj še!

* **Duševna voditelja** slovenske inteligence na Spodnjem Štajerskem. Kdo sta ta gospoda? To sta g. Lešničar, bivši gimnazijec, sedaj urednik „Domovine" in g. Špindler, tudi bivši gimnazijec, sedaj urednik „Narodnega Lista" v Celju. Kdo jih je proglasil? G. dr. V. Kukovec! Pri kateri priložnosti? I no, pri kazenski obravnavi dne 27. junija t. l. pri okrajnem sodišču v Celju. G. dr. Kukovec si je izmislil jako priprost način, da nadleguje svoje politične nasprotnike. Kakor hitro pride v kakem časniku kaka notica proti njemu, se hitro obrne na sodišče in zahteva hišno preiskavo proti svojim političnim nasprotnikom. Tako je prinesel l. 1906 „Slovenec" neko nedolžno notico proti njemu. In glej, hitro zahteva od deželnega sodišča v Ljubljani hišno preiskavo pri g. vikarju Gorišeku in pri gg. prof. Fon in Cestnik. Seveda so se gospodje pri sodniji smejali tej zahtevi. Gospoda duševna voditelja slovenske inteligence na Spodnjem Štajerskem, namreč g. Lešničar in Špindler, sta učenca g. dr. Kukovca. Ko je letos februarja prinesel „Slovenski Gospodar" neko notico proti njima, sta tudi zahtevala radi tega hišno preiskavo radi rokopisa in sicer kar pri štirih gospodih, namreč pri g. Gorišeku, pri g. p. Rantaši, pri gg. prof. Fonu in Cestniku. Te so namreč sumničili, da so spisali dotični članek. Razume se, da so se tudi v Mariboru gg. sodniki smejali. Da bi pa svoj namen dosegla, sta se poslužila ta gospoda sledečih besed: „Dokazano je, da so si ti gospodje vzgojili celo vrsto donositeljev med celjskimi gimnazijci o vesteh črez lastne sošolce." Gg. prof. Fon in Cestnik pokličeta gg. Lešničarja in Špindlerja pred sodnijo na odgovor. Glavna obravnava je bila v soboto dne 27. junija in je trajala cele 4 ure. In uspeh te obravnave? Gg. obtoženca Špindler in Lešničar nista mogla niti pičice dokazati gospodoma profesorjema, ako ravno sta dokaz resnice nastopila ter se pehala po mestu za priče. Vsak obtoženec je bil obsojen na 50 kron, torej skupno na 100 kron. To sta tista gospoda, ki se v svojih listih tako zgražata nad lažjo in obrekovanjem!

* **Svobodomiselni dijaki** hočejo priti na vsak način ob ves kredit, ki ga še imajo pri poštenem ljudstvu. Škandali, ki jih vprizarjajo dan na dan, presegajo že vse meje. Tako so se nameravali tudi dne 24. junija t. l. po noči graški svobodomiselni študenti znositi nad svojimi tovariši, ki pripadajo katoliškim društvom „Carolina" in „Traungau." Le-ti so bili zbrani v neki graški gostilni. Kar priderejo nemškonacionalni dijaki in velikanska množica raznih kričačev, ki so zvedeli, kje se nahajajo katoliški dijaki, ter obkolijo dotično gostilno. Ker je ta podivjana množica strašno razgrajala, a je bila policija preslaba, da bi mogla zabraniti resne spopade, pozvali so se vojaki. Pod vojaškim spremstvom so se podali katoliški dijaki na svoja stanovanja. Svobodomisleci so bili grozno razjarjeni radi tega, da se je poklicalo vojaštvo in so pozvali župana dr. Grafa na odgovor. Župan se je izjavil, da ni kriv, da se je poklicalo vojaštvo, ker o tem sploh ničesar ni vedel. Demonstranti s tem odgovorom niso bili zadovoljni in so razgrajali naprej. — — Taka je v resnici kultura nemških in slovenskih „svobodomislecev", ki jo „Štajerc" in naši liberalni listi toliko hvalijo.

* **Družba duhovnikov Lav. škofije** ima odborovo sejo dne 6. julija ob 4. uri popoldne v kn. škof. pisarni. Predsedništvo.

Mariborski okraj.

m **Maribor.** Na tukajšni gimnaziji se vpisujejo učenci za prihodnje šolsko leto v I. razred dne 4. julija od 9.—12. ure dopoldne v učni sobi V. razreda. Sprejemni izpiti bodo isti dan ob 2. uri popoldne.

m **Za dijaško kuhinjo** v Mariboru je daroval č. g. Melhijor Zorko, kapelan v Cirkovcah, osem kron. Bog plati!

m **Razstava sadja in vina v Mariboru.** Mariborska podružnica c. kr. kmetijske družbe je sklenila prirediti v času od 10.—12. oktobra t. l. v Mariboru razstavo sadja in vina.

m **Gozdarski potovalni učitelj.** C. kr. štajerska kmetijska družba je naročila tukajšnjemu c. kr. okrajnemu gozdarju v pok. Juliju Centnerju, da bo imel slovenska predavanja na slovenskem Spodnjem Štajerskem.

m **Od Sv. Areha** nam pišejo, da bode v nedeljo dne 12. julija maševal tamkaj častiti gospod dr. A. Medved. Prijatelji zelenega Pohorja! Izletite isti dan k tej starodavni romarski cerkvi, kjer se lahko udeležite sv. maše. Prijazna in postrežljiva oskrbnica v Ruški koči pa bo že skrbela za vaše želodce, tako da vam ni treba ničesar seboj nositi.

m **Boj** za slovensko šolo v Karčovini-Leitersbergu pri Mariboru dosegel je popolni poraz zagrizenih, naših nasprotnikov. Slovenskih glasov 97; nemčurjev le 77. Po tem ljudskem glasovanju upamo, da se vrne v občino zopet ljubi mir. Senekovič zopet v drugič žaluje na razvalinah svoje Štajerčijanske politike. Slava vsem, ki so sodelovali pri tem krutem boju.

m **Gorelo** je včeraj zjutraj ob 3. pri g. Nendlu na Pobrežju pri Mariboru. Pogorel je hlev, podstrešje za vozove, v katerem je pet vozov zgorelo.

m **Studenice.** Letos je leto jubilejev, kakor pred desetimi leti. V naši župniji bodeta prihodnjo nedeljo, dne 5. julija ob 10. uri obhajala častitljiva starčka Martin in Marija Žekar, oče in mati rajnega tukajšnega g. župnika Martina Žekar, svojo biserno poroko. 26. junija 1848 sta bila poročena na Žusmu, stanujeta zdaj v tukajšni občini Modraže in sta še vedno čvrsta, živahna in veselega duha.

m **V nedeljo v Lembah!** Slovensko katoliško izobraževalno društvo v Studencih pri Mariboru priredi v nedeljo, dne 5. t. m. v Lembahu na vrtu gostilne g. Robiča Ciril in Metodovo veselico. Začetek ob pol 3. uri popoldne. Vstopnina za ude 30 vin., za neude 40 vin.

m **Puščava.** Jubilejna slavnost „Kat. del. društva v Puščavi" je povoljno izpadla. Slavnosti se je udeležil tudi gospod državni poslanec Pišek, ki je v enournem govoru razložil delovanje slovenskih poslancev v državnem zboru, potrebo starostnega zavarovanja in cenitve zemljišč. Splošno zadovoljstvo se je poznalo na obrazih, ko je gospod Pišek končal svoja izvajanja. Nato je še odgovoril na razna vprašanja, ki so se stavila na njega. V imenu pohorskih kmetov se je zahvalil g. poslancu za lepe besede g. Luka Hleb iz Smolnika. Po večernicah je častiti g. Bračič bodril navzoče, da tudi zanaprej krepko delujejo na versko-narodnem polju. Njegovim navdušujočim besedam je sledila prosta zabava, med katero so svirali vrli godci od Sv. Duha. Največje veselje je vzbujala šaljiva dražba. Upamo, da nas katoliško del. društvo zopet v kratkem razveseli s kako veselico, ter ji za takrat želimo boljše udeležbe.

m **Mladeniški shod** p r i S v. T r o j i c i se vrši po sledečem vsporedu: Ob pol 10. uri bo slovesna sv. maša, katero bo imel č. g. p. gvardijan Meznarič. Cerkveni govor ima č. g. dr. Hohnjec iz Maribora. Mladeniško zborovanje se začne ob 1. uri popoldne: 1. Pozdrav. Govori mladenič trojiške mladeniške družbe. 2. Slavnostni govor. Predsednik Z. S. M. Fr. Žebot. 3. Beseda slovenskim mladeničem. Poslanec Roškar. 4. Govori posameznih mladeničev iz raznih krajev. Po zborovanju: Nagovor v cerkvi in litanije s sv. blagoslovom. Shod se vrši ob lepem vremenu na prostoru pred cerkvijo pod lipo, ob slabem vremenu v prostorih g. Rojka. Mladeniči, pribitite v obilnem številu, da proslavimo naša slovanska apostola! Pripeljite tudi svoje tovariše!

m **Občina Verjane** pri Sv. Trojici v Slov. gor. je sklenila slovensko uradovanje.

m **Sv. Ana** na Krembergu. Neka čudovita pobožnost se je polastila šentlenartskih liberalcev. Kakor se sliši, so bili na praznik sv. Rešnjega Tel. skoraj vsi pri procesiji navzoči, ter so v najhujši vročini obračali svoje pobožne oči proti nebu. Ta pobožni nagon bode, kakor se zdaj pri nas govori, pripeljal dne 19. julija lenarške liberalce k nam — k Sv. Ani. Pa ne morebiti naravnost v Senekovičevo gostilno! Kaj pa še! Prišli bodo ne samo lenarški, ampak tudi liberalci iz Gornje Radgone, ter se bodo podali v cerkev k službi božji, kjer bodo baje oni sami na koru peli pobožne pesmice! Vsakdo, če le nekoliko pozna političen in verski boj, katerega so liberalci novejši čas tudi pri nas v Slov. goricah napovedali duhovnikom, veri in cerkvi, bode postal zamišljen, češ, kam neki liberalci s to svojo novo, navidezno pobožnostjo merijo? Pa to ni nobena uganka. Gospoda Narodovci, vi se že poznate po knofih! Ker si ne morete med našim kmečkim ljudstvom pridobiti tistega upliva, katerega bi radi imeli, ker med našim kmečkim ljudstvom nimate nobenega zaupanja, mislite si pa to vse pridobiti pod masko vere in pobožnosti! Ni lepše krščanske kreposti, kakor se udeleževati procesije, obiskovati službo božjo in tam peti pobožne pesmi, če se vse to stori iz pravega verskega nagiba in dobrega srca! Pa namen, kateri vas liberalce, vodi v cerkev, je podel, je hinavščina najvišje stopinje! Kaj ne, liberalna gospoda! Parkrat greste k sv. maši, potem pa bodete našega kmeta tako-le na limanice vabili: „Gledaj, dragi kmet, kako smo mi pobožni, kako pridno zahajamo k službi božji, pa nas vendar še zmerja „Slovenski Gospodar", ter vas svari, da ne smete nam zaupati. In mi smo vendar pobožni katoliki!" O, vi prevejani hinavci! Farizejci naj bi se šli k vam hinavščine učit! Pa slovenski kmet je že odprl svoje oči. Ne spi več! S to novo politiko ne bodete med kmečkim ljudstvom popolnoma nič dosegli. S tem, da ste vzeli vero in cerkev v dosego svojih ciljev v pomoč, dasiravno ne izide nobena številka vaših liberalnih časopisov, kjer se ne bi vera in duhovniki napadali in obrekovali, s tem, pravim, ste ravno pokazali, da se v dosego vaših ciljev ne sramujete nobenega nepoštenega sredstva.

m **Spodnje Poličane.** V nedeljo dne 5. julija se priredi v gostilni Alojzija Dolšak Ciril in Metod-ova veselica. Začetek ob 3. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

m **Za dijaško kuhinjo** v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Hrastelj, dekan 10 K; Robič Maks trgovec 10 K; prebitek dijaške predstave v Narodnem domu v Mariboru 180 K 8 v; gostje na gostiji Ferd. in Anice Pihlar v Radmerju 10 K 40 v; Fleck Jožef, prošt 10 K. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stoteri Bog plati!

Ptujski okraj.

p **Ptujska okoliška šola** — vzor vseh ljudskih šol. Kdor hoče videti, kako morajo učiteljstvo in kateheti skupno in soglasno postopati, da se doseže uspeh pri vzgoji mladine, naj se naj poda na Ptujsko okoliško šolo, kjer oče Ivan Kaukler tako modro zastopajo vodstvo šole, da vsak vzgojitelj ves očaran strmi. Ta ljubeznjivost in kolegijalnost med učiteljstvom in kateheti! Tukaj ni slišati nikdar o kakem prepiru ali tožbah; če pa že morajo gospod vodja kateregakoli izmed svojih kolegov opomniti na to ali ono napako — kateri človek pa je tudi brez vse zmote na svetu — tedaj pa ga tako ljubeznjivo med štirimi očmi opozorijo, da se vsakemu kar milo stori pri srcu. Kakšna razlika tedaj med to vzorno šolo in drugimi sosednimi, kjer zaradi vsake malenkosti šolski vodja svoje kolege takoj toži pri okrajnem šolskem svetu, da, celo pri — sodniji! In kaj pa še naj rečemo o mladini, ki ima to veliko srečo, da to šolo obiskuje? Med otroci je opaziti najlepši red, pridnost, pokorščino in spoštovanje do svojih vzgojiteljev. Kaj čuda, da vsak, kdor vidi našo mladino, nehote vpraša: „Kje so se ti otroci učili dostojnega vedenja?" Potemtakem bi mislili, da bi šolske oblasti vendar skrbele za to, da se naši šoli izreče vse priznanje in vzglednemu vodji pa podeli zlati križec za velike zasluge — ali pa kaj drugega. — Muhast okoličan.

p **Ptuj.** Na Ptuj pride glavar iz Brucka na Gor. Štajerskem, v Bruck pa odide ljutomerski glavar pl. Rainer. Slovenci mu iz srca voščijo srečno

pot! — Protestantsko cerkev in hišo za pastorja bodo v kratkem postavili na Ptuju. Vse se čudi, kako je to mogoče, ko vendar prave (rojene) ptujske protestante prešteješ morebiti na prstih ene roke. Kako gre ptujski župan Ornig protestantom na roke, je pokazal tudi zadnjič ob prihodu prusovskega pastorja Mahnerta, katerega je silno počastil za to, da je prišel širit katoličanom sovražne ideje. Ornigu je samo za nemštvo, Slovenci naj poginejo oz. postanejo sužnji! — Šnopsarska metropola, t. j. Ptuj, je postal zopet bogatejši na prežalostnih dogodkih. V nedeljo, dne 28. jun. zjutraj so našli v drevoredu ob Dravi nezavestnega moža, zraven katerega je ležala steklenica — ptujskega strupa, t. j. šnopsa. Zadela je nesrečneža najbrž kap, in morali so ga takoj spraviti v bolnišnico. Tako pade v tem nesrečnem Ptuju zdaj tu zdaj tam eden, nihče se ne zmeni za to. Ljudstvo vedno bolj uboža in podivja, par milijonarjev seveda leze vedno kvišku. Straschill na Bregu stavi zopet velikansko poslopje, pravijo, da bo nova šnopsarija. O, ti srečni Ptuj, vedno več šnopsa najdeš tam, vedno več „Štajerca"; to je namreč najboljši njegov priganjač! — Suša v ptujski okolici je postala naravnost strašna. Da je sila res skrajna, se vidi iz tega, da so se začela sušiti velika, stara sadna drevesa. Otave ne bo popolnoma nič, ljudje ne morejo pasti živine, ker ni več zelene bilke na tratah, ampak jo krmijo s senom, ki je bilo letos tak pičlo; mnogi prodajajo živino pod ceno. — Ob železniški progi Pragersko-Ptuj in dalje naprej je ogenj (iskra) iz železnice na mnogih krajih zanetil in popolnoma upostošil žitna polja. Beda je nepopisna; ljudje ne vedo več, kaj bi storili; mnogi želijo, da bi se priredile velike skupne procesije na določen dan za dež. — Ptujski in drugi veterani so šli minulo nedeljo na Ptujsko goro hajlat, pa se je cela stvar jako žalostno končala.

p **Ptuj.** Vžigalice „V korist obmejnim Slovencem" se dobivajo pri g. Al. Senčar, trgovec v Ptuju (naslednik g. Jurza). Le sezite marljivo po teh vžigalicah! Slovenci, v bran za naše sobrate ob meji!

p **Sv. Urban** pri Ptuju. Občna zadovoljnost vlada zaradi dostavljanja poštnih pošiljatev novega pismonoša. Slava domačinom-rojakom, ki so nam vsaj nekoliko poštno rednost priborili. Ako povdarjamo, da obsega naša župnija okoli deset občin z mnogimi prebivalci v odstranjenih vinskih hribčkih in dolinah, in ako še povdarjamo, da je od teh prebivalcev mnogo sorodnikov in mladine v daljni tujini, n. pr. pri vojakih, v službovanju itd., ki nam pismene pozdrave pošiljajo, iste zopet željno pričakujejo, je dostavljanje poštnih pošiljatev vsak drugi dan v ozadju, ki pa ni krivda nastavljenega pismonoša. Isto je pri poštnih nabiralnikih, da traja 2—3 dni, ko pridejo v nabiralnikih zbrana pisma v glavno c. kr. pošto na Ptuj, in potem še-le gredo na omenjeni prostor naslovljenca. Tukaj še bode treba ukreniti marsikaj, da se upelje vsakdanje dostavljanje.

p **„Vzgledno" društvo v Cirkovcah.** Tako piše „Štajerc" o posilinemškem fejerberu. Menda je vzgledno to, če Slovenci sami sebe zaničujejo ter zavržejo slovenski napis in slovenske tiskovine? Ali je vzgledna njihova nemščina, katere sploh ne znajo in v kateri se niti sporazumeti ne morejo? Ali je vzgledno to, da kričijo hejl v noči pred raznimi hišami? Ali je vzgledno, če hitri ognjegasci iz Št. Lovrenca in domačini iz Šikol tega vzglednega društva, ki rajše vabi tujce kakor domačine na veselico, niti poznati več nočejo? Naše mnenje je, če zna kdo v hajlovski družbi vzgledno gasiti svojo žejo, še ne sledi iz tega, da zna vzgledno gasiti požar.

p **Cirkovce.** Nekateri se strašno jezijo nad dopisnikom „Slov. Gospodarja". Še bolj so jezni kakor tisti, kateremu so orožniki vzeli lepo hčerko nekega krčmarja, s katero jo je hotel popihati v Ameriko, a njega so poslali namesto v Ameriko, za štiri mesece v špehkamro. Ti dopisi so jim bolj neljubi, kakor tistemu možu punčika, katero mu je podarila pred kratkim neka siromašna deklina; njegova žena baje s tem darom ni kaj zadovoljna. V predzadnji številki grozi „Štajerc", da bo g. kaplanu drugo zapel, pa še par drugim znaven. Torej začne tudi giftna krota peti. Zopet ena ptica pevka več. Pozor tedaj, da kdo tega petja ne preslišiš!

p **Od Sv. Lovrenca** v Slov. Goricah. Kakor povsod, vlada tudi pri nas to leto neizmerna suša. Stari ljudje pravijo, da kadar žabe reglajo, pride kmalu dež. Ptujska žaba pa reglja štiri tedne neprenehoma ter s svojim regljanjem napada našega obče spoštovanega g. občinskega predstojnika Jakoba Horvata, potem občinskega blagajnika, g. nadučitelja; nihče se tudi ne bo čudil tej njeni stari navadi, da tudi g. župnika nikjer ne izpusti. Na vse zadnje se še zaganja v celi občinski odbor. Dolgo se nam ni zdelo vredno, temu lažiobrekovalnemu listu odgovarjati, pa ker nas je že skoraj strah, da se ne-bi kje ta korundač zadavil, damo mu vendar par besed v odgovor. Radovedni smo, kaj da se ta pokveka toliko šopiri ter vtika svoj nos v našo občinsko blagajno. Ali niste našli Štajercijanci našega občinskega računa v redu? Ali vam ni naš župan vsega denarja predložil? Zakaj se še dalje zaganjate v njega? Pokukajte raje Štajercijanci v svoje prazne blagajne, gotovo vas bode po udih tresel mraz. Mar li mislite, da vam jih bo on napolnil? Kaj žalega pa vam je storil odbor, oziroma gospod župnik itd. Ali je naš občinski odbor sestavljen od štajerčijanskih žganjarjev? Mislimo, da ne! Ako pri občini ne bo kaj v redu, zato bodo že drugi poskrbeli, ne pa ti, čez vse napeti Štajerc. Dopisnik hoče, da bi naj naš župan odložil svoje posle. Zakaj pa? Ali ni on kot občinski predstojnik naši občini veliko prigospodaril? — Nadalje imenuje njega in našo posojilnico klerikalno, ni-li naša posojilnica v zvezi z graško, katera bi bila vam gotovo prav ter se ne-bi zaganjali v njo, ako ne-bi imeli do g. Horvata osebnega sovraštva. Ako pa bi naš župan trobil v štajerčijanski rog, povzdignili bi ga gotovo v deveta nebesa. Kaj pa vam je pri veteranskem društvu toliko zagrešil? Če znate mogoče vi boljše „komandirati" se pa pokažite na pozorišče, ako si upate.

p **Žerovinci** pri Ormožu. Na krasnem gričku pri g. Pihlerju se je zadnji praznik dne 29. junija zbralo lepo število pristašev Slovenske kmečke zveze, da so poslušali razne govornike, ki so prihiteli na shod. Govorili so poslanec dr. Korošec, nadrevizor Pušenjak, župan Meško, župan Habjanič, župan Vraz, ki je s posestnikom Zmazekom predsedoval shodu, ter kaplan Štuhec. Na shodu je vladalo veliko navdušenje in sporazumljenje. Izvolil se je za faro svetinjsko pododbor S. K. Z., v katerega je privzet tudi jeden viničar. Dokaz, da hoče K. Z. resno delati tudi za ta stan. Nazadnje sta se med splošnim odobravanjem sprejeli rezoluciji: Zborovalci na shodu v Žerovincih dne 29. junija 1908 izrekajo poslancem Kmečke zveze svoje neomejeno zaupanje, dr. Ploju pa, ker je zapustil brez vzroka Kmečko zvezo in svoje tovariše, izrekajo ogorčeni svoje nezaupanje; zborovalci protestirajo zoper povišanje davka na domače žganje.

p **Sv. Križ** tik Slatine. Prihodnjo nedeljo ob priliki goda slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda, bo po večernicah v naši čitalnici zanimivo predavanje. Pričakujemo obilne udeležbe. — Naš rojak, vlč. g. A. Fišer, župnik v Ribnici, je daroval za revne šolarje 50 K. Bog plati!

p **Sv. Rok** ob Sotli. Na svojem apostolskem potovanju po rogački dekaniji prišli so premil. naš knezoškof po 12 letih zopet delit sv. birme tudi v našo faro. V predloženo Njim na novo urejeno obširno „Kroniko župnije Sv. Roka ob Sotli" blagovolili so na strani 151 lastnoročno zapisati sledeče pomenljivo geslo (autograph), ki je vredno, da se ne hrani samo v domači kroniki ene župnije, ampak da o njem zve širša javnost, namreč: „Cerkev govori vedno isti jezik in sicer jezik miru v nemiru, jezik složnosti v nesložnosti, jezik ljubezni v odporu in sovraštvu. Pri Sv. Roku ob Sotli, dne 22. junija 1908. Dr. Mihael Napotnik, knezoškof lavantinski.

p **Sv. Rok** ob Sotli. Na praznik presv. Rešnjega Telesa bila je tukaj slovesno krščena naša rojakinja gospodična Roza Weis, prej židovske vere, hči trgovca Bernhardta Weis v Lupinjaku. Pri sv. krstu dali smo ji ime kumice gospe Marije Plevčak (Marija); 5 dni pozneje pri sv. birmi 22. jun. t. l. dobila je še ime Neža po svoji birmski botri.

p **Sv. Rok ob Sotli.** Njih Ekscelenca prevzv. knez in škof dr. Mihael Napotnik so povodom tukajšnje sv. birme dne 22. junija t. l. pri odhodu pred slavolokom delavcev podarili delavcem 20 K, za katere se spoštljivo podpisani iskreno zahvaljuje. Tukajšni delavski zbor bode se ljudomilega Nadpastirja na večno z veseljem spominjal. Alois Šmit, kamenarski delovodja.

Ljutomerski okraj.

l **Ljutomer.** Kakor slišimo, pride na Rajnerjevo mesto v Ljutomer kot glavar mariborski nadkomisar Buvar. O njem vemo, da se je v Mariboru in Ptuju najrajši pajdašil z najhujšimi Nemci ter da se z znanim Ornikom celo tika. To je nezaslišano! Bati se je, da bo tudi v Ljutomeru živel v družbi Doxata in Dularja. Do takega glavarja pa ne bi mogli imeti zaupanja.

l **Veržej.** V Dravi je utonil nadučitelj Vauda, ki je zapustil ženo in osem nepreskrbljenih otrok. Prijel ga je najbrž krč.

l **Čebelarska podružnica** za Gornje-Radgonski okraj priredi v nedeljo, dne 5. julija čeb. poučen tečaj pri čebelnjaku g. Alojzija Korošak, pri Sv. Juriju ob Ščavnici po večernicah! Predaval bode potovalni učitelj g. Ivan Jurančič. Vsi udje in prijatelji se uljudno vabijo.
Odbor.

Slovenjgraški okraj.

s **Stari trg.** Umrl je dne 25. junija po dolgi mučni bolezni previden s sv. zakramenti, priden in blag mladenič, Mihael Orešnik, v najlepših letih, star še-le 24 let. Nedzdravljiva bolezen jetika položila ga je v prezgodnji grob. Svoje stariše je rad podpiral. Blag mu spomin!

s **Staritrg** pri Slovenjgradcu. Papeževo jubilejno slavnost priredilo je tukajšnje Kmetijsko bralno društvo na vrtu g. Rudl-Petriča na Petrovo. Milostljivi g. kanonik in dekan so imeli kaj prisrčni slavnostni govor, v katerem so posebno naglašali veliko skrb in ljubezen sv. očeta Pija X. do kmečkega stanu in do revežev sploh, in so to dokazali z mičnimi dogodbicami iz življenja tega kmečkega prijatelja na prestolu sv. Petra, saj so vendar sami kot kaplan in župnik ustanavljali tudi že enaka društva, posojilnice itd. S tem govorom zadeli so g. kanonik, kakor vselej, pravo struno pri pazljivih in hvaležnih poslušalcih, ne samo domačih, ampak tudi pri ljubih gostih iz bližnje Koroške, iz Škal, Razborja in drugod. Nato sta se predstavljali šaloigri: „Pravica se je izkazala" in „Jeza nad petelinom." Vsi igralci so pogodili svoje uloge vrlo dobro, vzlasti pa še ljubke igralke Schöndorferjeve, Apačnikove in Apšnerjeve, ki so nas potem razveseljevale tudi s prelepim petjem. — Potemtakem se že res smemo iz srca veseliti cesarjeve jubilejne slavnosti dne 22. avgusta 1908, na katero se že zdaj uljudno in prijazno vabi.

s **Golavabuka.** Tombola dne 28. junija 1908 se je dobro obnesla. Voditelji Narodne stranke se je niso udeležili. V lepem številu so nas tudi počastili mestjani iz Slovenjgradca, kateri so tudi priskočili z lepimi darili društvu na pomoč. Vsem dobrotnikom izrekamo na tem mestu prisrčno zahvalo. Veselica se je vršila v najlepšem redu. G. Lešnik je nam postregel z dobro kapljico, gospodinja pa z okusno pečenko.

Konjiški okraj.

k **Konjice.** Tu se je ustanovilo „Društvo za varstvo otrok." V odboru so: gg.: sodnik dr. Doležel, načelnik; dekan Hrastelj, odvetnik dr. Rudolf, zdravnik dr. Kadiunig, nadučitelja Brumen in Pirh, župan Šibanc; namestnika: baron Vay, učiteljica Tribnik.

k **Konjice.** Kmečka hranilnica in posojilnica je imela v mesecu juniju 85.652 K 43 v prometa; v dveh mesecih svojega poslovanja pa skupno 142.609 K 49 v. To je pač najlepši dokaz, da raste med prebivalstvom zaupanje do tega zavoda, in da mu je zagotovljen najlepši uspeh. Seveda se vsled tega jezijo, obrekujejo in zabavljajo nasprotniki kmečke organizacije, slovenski liberalci in trški nemškutarji. Slučajno smo dobili v roke računski zaključek okrajne hranilnice, ki za leto 1907 izkazuje 3556 K 9 v čistega dobička, k čemur moramo še prišteti 2390 K, ki so izkazane pod „Widmungen an die Bezirksvertretung." Kako se je pa ta denar razdelil, o tem seveda molči uradni izkaz, a že iz prejšnih let je znano, da marsikak prispevek odpade tudi na nemški šulferajn in südmarko. Slovenski okraj torej podpira s svojim denarjem nemštvo in ponemčevanje Slovencev! Koliko so pa dobile slovenske šole? Žalostno, a resnično! Kaj ne, g. Pučnik, ravnatelj načelstva in nekdanji navdušeni Slovenec? Če hočete, bomo drugokrat govorili še drugače, če ne boste bolj pazili na svoje besede v uradu. Kmetje, vi pa se oklenite domačih slovenskih in kmečkih denarnih zavodov, saj jih je sedaj dovolj v našem okraju. Udeležujte se pa tudi volitev v vse javne zastope in skrbite tako, da sčasoma pride uprava okraja v slovenske roke, saj imamo za to dovolj sposobnih mož. Pošiljajte pa tudi po svoji moči sinove vsaj nekaj let v kako srednjo šolo, da se izobrazijo v praktičnih potrebah sedanjega časa, potem nam je boljša bodočnost zagotovljena.

k **Konjiška okolica.** Konjiški kmetje smo skrajno nezadovoljni z razdelitvijo podpore po škodi lanskega leta. Nekateri so dobili veliko, drugi pa nič. Letos pa nam suša žuga vse uničiti; že skoraj mesec dni ni bilo kapljice dežja, poprej pa tudi malo, in če nam ga ljubi Bog kmalu ne pošlje, bomo morali spet trkati, da nam država da podpore. Otave ne bo nič, sena je malo, cena živini pada, a davki in doklade pa vedno večje. V zadnjih desetih letih so poskočile deželne doklade od 30% na 50%, okrajne od 27% na 55% in občinske od 60% na 90%, torej so se samo doklade zvišale skupno za 69%. Pri vseh teh nesrečah pa hudobni liberalci in brezverci še naše vere in našega zaupanja v božjo pomoč ne pustijo pri miru, se iz nas norčujejo, če molimo in Boga prosimo usmiljenja, ter nam hočejo tako še zadnjo tolažbo v teh hudih časih iztrgati. Pa dobro, vsaj vemo sedaj, kako se bomo ravnali, kadar nas bodo ti hinavci s sladkimi besedami lovili, da jih poslušamo v politiki in pri volitvah. Proč z njimi, in proč od njih vseh, ki so zoper nas, zoper našo vero in naš slovenski rod!

k **Spodnji Dolič.** Pri nas trpimo letos strašno sušo. Posebno jo občutijo kmetje živinorejci radi pomanjkanja krme. Tudi pri naši mladini imamo sušo pri naših naprednih liberalnih gospodih. Spomladi je bilo obilo deža. — Naši mladini se je obljubljala nedeljska šola in bralno društvo. Vse to pa se je zdaj popolnoma posušilo.

k **Iz Prihove.** V nedeljo, 31. majnika so gosp. župnik blagoslovili krasen križ pri posestniku Janezu Goričan na Prelogah. Meseca julija pa bodo blagoslovili še Veliharjev križ v Dobriški vesi. Praznik Vnebohoda Gospodovega in pa praznik sv. Alojzija ostaneta naši probujeni, pošteni (katoliški) mladini in njihovim dobrim starišem v neizbrisnem spominu. Dne 28. maja je bilo 115 deklet slovesno sprejetih v Marijino družbo. Lepo število se bo pa kmalu še povečalo. Dne 21. junija je pa 45 pridnih mladeničev dobilo krasno Marijino svetinjico. Enemu so jo pripeli vštric cesarjeve kolajne. O le eveti cvet mladeničev in deklet in razširjaj lepi duh poštenega, krščanskega življenja. — V torek, dne 23. junija ob 5. uri popoldne je gorelo pri Tratniku v Raskotecu. Dva 7 letna fanta sta hotela izpod

strehe svinjskega hleva pregnati vse s tem, da sta pod osinjak zažgala šibice. Zgorela sta oba hleva in hiša. Škoda je velikanska, zavarovalnina pa nizka. — Za kaplana so pri nas nastavljeni še malo bolehni gospod Anton Bukovšek.

k **Zreče.** V „Štajercu" je neki nebodigatreba **skrpal dopis, ki napada našega orgljavca,** ker je „rodom Kranjc" in je zaslovel po naši fari, in vzlic temu slovesu „pa tak dela po koru in po orgljah, **kakor da bi mlade mačke gori skakale."** Na to bodi povedano: Cela poštena župnija, izvzeti so seveda brezvestni dopisniki, hvali orglje in občuduje petje. Dopisnik se predrzne tudi trditi, da je „naša cerkev jama razbojnikov". Predrznež menda hoče delati podobno, kakor je delal oni tat, ki je po cesti bežal in vpil: Primite ga! Hotel je namreč ljudi premotiti, odvrniti od sebe. V naši cerkvi še pač **nihče ni mogel videti „jame razbojnikov".** Potem list piše: „Takšnega organista ima naš župnik rad." In dalje: „Imamo pa v domači fari v cerkveni glasbi dobro izurjenega fanta, tega pa ne marajo. Zato, ker je kmečki sin?" Kolikor poznamo našega župnika, lahko rečemo, da ima rad vse župljane, še celo dopisnika, osebno, ne mara pa za njegovo hudobnost. Dalje: „Tudi občina se poteguje za organista, ker mu bo na svoje stroške postavila hišo, ubogi kmet pa plačaj. Ali je to potreba, ker imamo v domači fari fanta, ki je sposoben za ta posel in ima stanovanje doma, da ga ni treba kmetu plačati. Pa vse to gospod župnik in vsegamogočni g. župan zahtevata, da se vse to mora zgoditi. Zatoraj pa sramota za takšne poglavarje v Zrečah." Dotičnemu fantu je obrekljivi dopisnik slabo ustregel, ako se v „Štajercu" za njega poteguje. Le vprašaj ga, pa boš zvedel, da se on takšne hvale sramuje, in jo odklanja. O stavbi kakšne hiše za orgljavca ne ve občina nič, župnik nič, župan nič. Župnik in župan, oba opravljata svoje dolžnosti vestno in z veliko požrtvovalnostjo; iz hvaležnosti za to, jima pa neko pero brez vesti izmisli organistovsko hišo ter zavoljo tega kliče: Sramota. Nismo nameravali odgovarjati, pa „liberalne" cvetke povzeli smo iz razloga, naj naše dobro ljudstvo, ki laži-liberalnih listov ne bere, zve in presodi, kako da se „liberalno" pero zna kregati z resnicoljubnostjo.

Celjski okraj.

c **Celje.** Umrl je tukaj odvetnik dr. Stepischegg. Bil je hud nasprotnik Slovencev.

c **Celje.** Na c. kr. samostojnih nemško-slovenskih gimnazijskih razredih v Celju se vpisujejo učenci za prihodnje šolško leto v I. razred 4. julija ob 10. uri in 16. septembra od 8. do 10. ure. Sprejemni izpiti se začnejo 4. julija ob 11. uri in 16. septembra ob 10. uri. Učenci, kateri hočejo biti sprejeti v I. razred, morajo biti spremljani od svojih starišev ali njih namestnikov in s seboj prinesti krstni list in pa šolska spričevala.

c **Laški trg.** Na svoj nujni predlog, ki ga je stavil pred kratkim dr. Benkovič radi prevelike množine kobilic, ki so uničevale naše kraje, je dobil od poljedelskega ministrstva odgovor, da so kobilice sicer poškodovale listje dreves, a drugi nasadi so pa le malo trpeli od kobilic. Kmetovalci, ki imajo premalo stelje, naj bi si nabavili šotne stelje v večji množini. Dr. Benkovič seveda s tem odgovorom ni zadovoljen in bo storil še nadaljne korake.

c **Sv. Jurij** ob juž. žel. Naše vojno veteransko društvo se je v nedeljo, dne 21. junija vdeležilo cerkvene slavnosti in sprevoda pri Sv. Vidu pri Grobelnem. Ko smo se pripeljali z vlakom na postajo Grobelno, nas je čakala godba in mnogo občinstva od Sv. Vida, ki so nas prijazno pozdravili. Pri Sv. Vidu sta nas pozdravila gg. župnik in kaplan. Po sv. maši smo se udeležili sprevoda. Potem smo bili od g. župnika gostoljubno sprejeti; istotako od g. kaplana in župana. Hvala jim!

c **Št. Jurij** ob juž. žel. Na letošnjem glavnem zboru Štajerske kmetijske družbe so se podelila raznim pospeševateljem kmetijstva priznanja, med temi tudi Slovencu, g. dr. Ipavcu, ki je dobil zlato kolajno. Podružnica je to odlikovanje slovesno obhajala. Dr. Ipavic je bil od več občin v okrožju imenovan častnim članom. Rojstna občina pa ga je imenovala častnim županom. Trška občina je imenovala tudi g. dr. Benjamina Ipavica, zdravnika v Gradcu, za zasluge na gospodarskem polju, častnim občanom. Ta dva redka slučaja hočemo rojaki z ozirom na bolehnost brata Gustava, četudi skromno, vendar dostojno slaviti. Zato se obračamo do vseh zavednih Slovencev, da nam prihite povzdignit naše slavlje. V soboto zvečer 11. julija bo slavnostna bakljada z godbo po trgu.

c **Št. Jurij** ob juž. žel. V predzadnji številki „Narodnega Lista" je brati, da ima celjska Zadr. zveza le na šestih krajih svoje konkurenčne posojilnice, ki so pa bile vse prej vpisane v zadružni register, kakor one ljubljanske zveze, ter jih potem dopisnik po vrsti našteje po krajih, kjer ima celjska Zadružna zveza svoje konkurenčne posojilnice. Jako čudno, da dopisnik „Narodnega Lista" tudi ni naštel svoje konkurenčne posojilnice v Št. Juriju ob juž. žel. in nam ni povedal, katera posojilnica je bila v Št. Juriju ob juž. žel. prej vpisana v zadružni register. Vidi se, da dopisnik nima nobenega pregleda o razvoju zadružništva: mu pač moramo povedati: 1. da ima celjska Zadružna zveza tudi v Št. Juriju ob juž. žel. svojo konkurenčno posojilnico, ki je bila registrirana leta 1907, med tem ko je bila stara hranilnica in posojilnica registrirana že v letu 1900 in je pri ljubljanski Zadružni zvezi. Iz kakšnega namena je nestrankarski Jošt ustanovil 7 let pozneje svojo konkurenčno posojilnico, ne vemo, to pa vemo, da konkurenčna posojilnica ne daje takšne ugodnosti tistim, ki iščejo posojila, kakor stara posojilnica. Evo zgled! Ta Joštova konkurenčna strankarska posojilnica je posodila 20. okt. 1907 na štev. 7 znesek po 200 kron, a je odtegnila: za delež 5 kron, za obresti 5.50 K, uprav. in pristop 3.40 K, skupaj 13.90 K. Tako je dobil dotičnik samo izplačanih 186.10 K., Po računu stare hranilnice in posojilnice bi se mu pa odtegnilo za delež s pristopnino 3 K, za obresti 5.50, upravnine s kolekom 1.40., torej se bi odtegnilo skupaj 9.90, in bi se mu izplačalo 190.10 K. Tudi ravno v tem slučaju se ta strankarska posojilnica ni držala svojih pravil, ker je posodila izven svojega delokroga v Št. Vid pri Grobelnem. G. Jošt je pač lahko ponosen na takšne zadruge, ki še tega ne vedo, kako daleč imajo po svojih pravilih svoj delokrog.

c **V Žalcu** je bil dne 23. m. m. velik požar. Gasit je prišlo deset požarnih bramb iz Savinske doline. Zažgali so otroci.

c **Mozirje.** Veselica, s predstavo sv. Neža, katero je priredilo k. s. izobraževalno društvo v nedeljo, dne 14. junija t. l., se je sijajno obnesla. Udeležili so se je gostje iz Gornjegagrada, Šmartnega, Kokarja, Nazarja, Rečice in neštevilno domačinov, tako da so bili obširni prostori gosp. Sasleta prenapolnjeni. Udeležila se je tudi mozirska narodna godba, kateri je društvo zelo hvaležno za to. Ljudstvo je strmelo, ko je gledalo naše vrle igralce in je občudovalo njih nastop v tem kratkem času. Ljudstvo je bilo zelo zadovoljno in splošno zahtevalo, da se igra ponovi 21. junija. Pred igro in med veselico je pel društveni pevski zbor in udarjal novi tamburaški zbor na svoje lepo ubrane strune. Ostali smo še skupaj par uric in se veselili. Med veselico so nastopili razni govorniki, ki so mladino spodbujali k izobraževalnemu delu in utrjevali v stanovitnosti. Kakor povsod, tako imamo tudi pri nas nasprotnike društva, ki jim ni ljubo, da se tako lepo razvija, zato napadajo z lažmi in obrekovanjem vse delavne moči. Vsem tistim pa naj bo povedano, da naj pometajo pred svojim pragom, ker imajo cele kupe smetij. Igralcem pa naj bo to za spodbudo v prihodnjem delovanju.

c **Dramlje.** Že zopet novo obrekovanje. „Nar. List pripoveduje 25. junija, da namerava župnik izobraževalno društvo ustanoviti. Ako bi se društvo kedaj razpustilo, hoče župnik društveno premoženje pograbiti. Torej, kmetje, ne dajte se voditi za nos. — Človek, ki vam je to izdal, vas je nalagal vedoma. Po društvenih pravilih ne sme župnik niti vinarja pograbiti, ampak mora vse razdeliti med uboge župljane. — Bratje slovenski, ne spodkupujmo se z obrekovanjem!

c **Dobrna.** Naši posilinemški petelini so zopet enkrat čutili potrebo, da se osmešijo pred pametnim svetom. Poroka Matevža Božnik, zastavonoše našega bralnega društva, jim ni dala miru, hoteli so po svojem znižati pomen dneva za slovensko stvar na Dobrni. Prišli so voglarit ob 1. uri po polnoči, torej ob času ponočnih strahov in tatov, in vse, kar je še bedelo, se je zgražalo nad takim početjem. Vse je bilo za to, da se jih odpravi lačne in žejne, kakor so prišli. Rešilo jih je edinole usmiljeno srce hišne gospodinje, da so dobili koš kruha in nekaj litrčkov. Ko so vse posušili so se tiho splazili v temno noč. — Saj vemo, kaj je bilo! Tuintam se je včasih bojda zabliskal svetli bajonet in pred tem „nemško" srce zleze v hlačice. Posmehovanje cele Dobrne so si v resnici pošteno zaslužili. Pribiti se pa mora drzen način, kako je vojskovodja teh mlečnozobjekov priporočal novoporočeni par — Mariji. Vsi, ki smo stvar poslušali, smo bili mnenja, da bi storil boljše, ko bi sebe in svoje lačne in žejne tovariše priporočal — sv. Duhu. Zdi se, da ti ljudje poznajo Marijo samo na „oglariji". Da jih je sedaj sram, jim ne bo nič škodovalo. Sicer nemškutarstvo na Dobrni še ni nikomur pomagalo do časti in tudi takim ljudem ne bo. Da je eden izmed največjih duševnih revežev hotel med omenjeno voglarijo „nemški" komandirati, omenjamo samo, da bo slika popolna. — Sram bodi vse, ki so izdajice svojih mater!

c **Dramlje.** „Domovina" od 15. junija je v svojem neprijaznem dopisu pozabila svoje dopisnike podučiti v zelo potrebnih rečeh. Ti pravijo, da ne odstopijo od naukov Narodne stranke, ker so značajni. Kdo je značajen? Kdor se stanovitno drži resnično dobre reči. Vi se stanovitno držite, pa dobre reči ne, ker najboljšo reč, vero, tirate iz javnega življenja. Na dosedanji poti ne postanete nikdar značajni. Zaradi volitev bi naj „Domovina" dopisnike podučila, da pustijo župnika vendar enkrat pri miru. Njemu je za občinskega odbornika po volji tudi Jarnovič, Mastnaki, Blaž Jesenek in vsak drug faran, da le ne da glasa za poslance, ki bi v Gradcu in na Dunaju vlekli na nekrščansko stran. Župnik se ne poteguje za politično oblast, ampak za brambo vere; v to je treba, da so občinski odborniki krščansko značajni možje. Ravno Crešnjice, ki jih imate vedno na jeziku, vam spričujejo to. Ko je župnik tam kot odbornik 9 let dosegel red pri občini, se pri zadnji volitvi na vse prošnje ni dal več v odbor izvoliti. Dela li tako, komur je za svetno oblast in komandiranje? V šolskih zadevah bo „Domovina" vtihnila, ako vpraša nadučitelja, kaj je župniku uradno odgovoril na vprašanje, v katere šolske zadeve da se vtika. Pa tudi brez nadučiteljevega odgovora bi „Domovina" morala dopisnikom nauk dati, da po krivici očitajo župniku vtikanje. Berite 142. člen nove šolske postave, ki pove, kaj ima katehet razun kršćanskega nauka še pri šoli govoriti. Posvetovalen glas ima katehet v vseh šolskih rečeh, sklepajoč glas pa, kadar se gre za obnašanje, obiskovanje in notranje urejevanje. Ne more se torej reči, da se vtika v šolske reči.

c **Sv. Jurij** ob Taboru. V nedeljo, dne 14. junija smo pokopali hčerko Marijine družbe, 17 letno Frančiško Laznik. Kako je bila najna povsod spoštovana in priljubljena, pričal je njen veličasten pogreb. Spremile so jo k večnemu počitku vse hčere Marijine družbe z zastavo in venci. Zapela so ji dekleta na grobu dve žalostinki. Krasen nagrobni govor vlč. g. duhovnega voditelja g. Florjančiča, je ganil do solz vse navzoče. Naj v miru počiva! — Na vnebohod je imelo pet vrlih fantov jako lepe-govore; ljudstvo je bilo kar očarano nad takim izvrstnim nastopom naših fantov. Tako je prav, le tako naprej! Pričakujemo videti v kratkem naša vrla šentjurska dekleta s svojimi deklamacijami na govorniškem odru. Na svidenje!

c **Nadstrankar Jošt** in njegova logika! V „Narodnem Listu" štev. 23 toči neki dopisnik krokodilove solze, ker se je v Mozirju ustanovila rajfajznovka. Pravi, da je ni potreba, ker že 30 let deluje ondi Gornjesavinska posojilnica. Mi se v to preiskavo, ali je posojilnice potreba ali ne, ne bomo spuščali, ampak navesti hočemo samo nekaj cvetk iz Joštovega nadstrankarskega dela. „Nar. List" piše v zgoraj omenjenem članku: „Razdor na gospodarskem polju je vedno večji, in vedno večja postaja nevarnost, da bo slovenski narod na tem razdoru gineval, namesto da bi se jačil." Ravno ta čas pa je Jošt ustanovil v Šmartnem na Paki s pomočjo nadučitelja Weberja in nekega Loja nasprotno posojilnico, dasiravno že v tej občini plodonosno deluje rajfajznovka 11 let. Jošt, Jošt, kakšen je pa ta razdor? Bo morebiti koristil na gospodarskem polju? — Se nekaj! Ali se kaj spominjate, gospod Jošt, ko se je pred 11 leti tukaj ustanovila rajfajznovka, da je neki revizor (?) iz Celja prosil v Šoštanju dva gospoda (imena na razpolago), naj g. M. Pirtušeka, načelnika osnovalnega odbora, nagovarjata, da opusti ustanovitev posojilnice, ker ne bo uspevala in je tudi ni potreba, ker itak zadostuje za en okraj ena posojilnica in takšno že imajo v Šoštanju. Kaj ne, čudno, kako se nazori pri nekaterih ljudeh spreminjajo. Ta čas je zadostovala za en okraj ena posojilnica, sedaj ste pa nujno potrebni dve v občini, katera šteje 1800 duš. Cenjeni čitatelji naj sodijo! Jošt bo pa najbrž poslal popravek, da — vse skupaj ni nič res in on bo zopet stal „nad strankami!"

c **Žusem.** Kakor povsod po zeleni Spodnji Štajerski, tako se je tudi pri nas začela mladina probujati iz narodnega spanja. Pričelo se je namreč na to delati, da bi si ustanovili mladeniško in bralno društvo. Mladeniči, vzdramimo se in začnimo delovati. Na delo, katoliško-narodno misleči mladeniči, ne vstrašimo se narodnih ali nemškutarsko-liberalnih nasprotnikov, ki jih ne manjka tudi tukaj pri nas. Povsod imajo že razna katoliško-narodna izobraževalna društva, zakaj bi tudi mi si ne ustanovili kako društvo, ki nas je precejšno število mladeničev. Mladeniči, ki berete skoro v vsaki številki „Slovenskega Gospodarja", kako se ustanavljajo po celem Spodnjem Štajerskem razna društva, kako se vršijo povsod razna poučna predavanja in veselice v prid ukaželjni naši slovenski mladini, storite tudi vi tako. — Bližajo se občinske volitve; kmetje, sotrpini, koga bomo pa volili? Gotovo take može, o katerih značajnosti, veri in narodnosti smo se sami prepričali. Take može pa voli le naša katoliško-narodna stranka, katera je gotovo najboljša za nas kmete. Posebno se pri volitvah varujmo štajerčevih in liberalnih pristašev, katerih tudi tukaj ne manjka. Tudi ptujskega korundiča in „Narodnega Lista" ne manjka pri nas. Kedaj se vam bo začelo v glavi svitati? Menda takrat, ko bo zadnji ptujski korundič po Dravi splaval.

c **Sv. Jedert.** Pred kratkim se je tu pripetila čudna dogodba. Bivšemu učitelju Šeligetu je njegov oskrbnik bojda ukradel nekaj porcelanastih krožnikov. Zato je dal lastnik njega in ženo ukleniti in v ječo zapreti. Ker je bila žena v najvišji stopinji noseča in so jo gnali orožniki v najhujšem snežnem viharju poldrugo uro daleč v Hrastnik ter sta doma ostala dva 2—3 leta stara otroka bolana, se je vsem iz srca smilila. Tamošnji župnik je prosil pismeno sl. c. kr. sodnijo na Laškem, da, ako je mogoče in ni zoper postavo, izpusti ubogo ženo, ker je silna nevarnost in to more imeti hude nasledke, kar je tudi imelo, kajti žena je vsled tega spovila mrtvo dete. Slavna c. kr. sodnija je priznala, da ima župnik prav in je takoj po preiskavi ženo izpustila. In glejte! Zavoljo tega je zadnja Deutsche Wacht razvpila župnika, „da se doteguje za tatove"! — Res, Turk bi moral biti, komur se ne-bi taka uboga mati smilila! Prepričan sem, da če bi se kaj takega zgodilo Šeligetovi ženi, bi isti župnik ravno tako ravnal, ako bi bila v takem stanu in položaju! Sicer bi moral dotični lastnik malo misliti na svoje otro-

ke, potem ne-bi smel zahtevati, da bi orožniki tako ubogo mater uklenili!

c **Frankolovo.** Ustanovni občni zbor Kmetijskega katoliškega izobraževalnega društva, kateri se je tukaj vršil dne 28. junija t. l., se je jako dobro izvršil. Na občni zbor došlo je lepo število udeležencev obojega spola. Za predsednika so se izvolili vlč. g. Presečnik Gregor, kateri so v lepem nagovoru razložili, zakaj se ustanavlja novo društvo, ter potem podelili besedo g. Fr. Šreinerju kot zastopniku S. K. S. Z. v Mariboru in g. Ivanu Stanovnik iz Kranjskega, kateremu gre posebna zasluga, da se je na Frankolovem posojilnica ustanovila. Oba gospoda je ljudstvo z velikim zanimanjem poslušalo, ter na vsaki končani govor z živioklici in ploskanjem zahvalno pritrjevalo. Na to je sledila volitev odbora, v katerega so se izvolili gospodje: Gregor Presečnik, župnik, Blaž Goršek, župan, Franc Pinter, Štefan Jakob ml., Matija Volavc ter mladeniča Jurij Gorenšek in Bernard Slavs. Za računske pregledovalce pa: g. Valentin Gorenšek in Mihael Volčič. Ob enem se je vpisalo še nekaj novih članov, katerih je sedaj že 28. Gospod predsednik se nato vsem skupaj zahvali ter zaključi zborovanje. Novoustanovljenemu društvu pa se želi, da bi se lepo razvijalo in obrodilo mnogo dobrega sadu; gospodom govornikom pa se izreka tem potom prav srčna hvala za njih trud in krasne, navduševalne govore.

c **Šmartno** pri Gornjem gradu. Tukaj je ubila dne 15. junija med nevihto 12 letnega dečka Ivana Klančnika strela. Stopil je na suho in ko je privezoval splav k bližnji vrbi, je treščilo v njo in ubilo dečka.

Brežiški okraj.

b **Planina.** Dne 18. junija t. l. je umrl pri nas najstarejši mož cele planinske župnije, Jakob Pajk. Bil je že nad 88 let star. N. v m. p.!

b **Dobje** pri Planini. Narodna stranka je pač lahko ponosna na svojega zaupnika Pulkota v Dobju, ker je tudi glavni razširjatelj in dopisatelj „Štajerca." Baje tudi plačuje 10 iztisov tega lažnjivega kljukca, naročenih na Detomovo ime.

Iz drugih slovanskih dežel.

† **Iz Bosne.** Iz Drvara nam poroča naš rojak: Suša v Bosni je precej velika, nad dva meseca ni bilo dežja, in reka Unac je popolnoma izginila. Gosenic je tukaj to leto toliko, da so na drevju vse listje objedle, in je na mnogih krajih drevje suho kakor po zimi. Žalosten je pogled na upostošene kraje, kjer rogovilijo gosenice. Ubogi trpin bosanski, kako se bodeš živil, ker ti je nezgoda vedno za petami? Ni ga človeka, ki bi nam pomagal.

Drobtinice.

d **Stoletnica domobranstva.** Dne 8. junija je minulo 100 let, kar je bilo ustvarjeno s patentom cesarja Franca domobranstvo.

Srbija. Sedanje Pašičevo ministrstvo je odstopilo. Kralj je poveril staremu radikalcu Velimiroviču, da sestavi nov kabinet. Kakor se poroča, bo novo ministrstvo tako-le sestavljeno: Velimirović, predsedstvo in zgradbe; Nikolić za zunanje zadeve; general Stefanović vojno ministrstvo; Trifković za pravosodje in notranje zadeve; Pavlović za nauk; Kosta Stojanović za narodno gospodarstvo; M. Popović ali Kukič za finance. Nova vlada ima v skupščini skleniti letni proračun in trgovsko pogodbo z Avstro-Ogrsko. A težavno vprašanje je cena, s katero ji to opozicija dovoli. Naloga kraljeva bo, da posreduje in doseže sporazum.

Književnost.

§ **Slovenska Matica.** Dne 17. m. m. so se izvolili v knjižni odsek na novo ti le odborniki: Maselj, dr. Mohorič in Schwentner, v gospodarski pa Schwentner in Škrbinc. Vse knjige za l. 1908 pridejo še pred šolskimi počitnicami v tisk.

§ **Izšel je 6. zvezek** znanstvenega obzornika „Čas", ki ga izdaja Leonova družba v Ljubljani. Vsebina je ta-le: Primož Trubar. (Ob 400letnici njegovega rojstva.) (Prof. dr. Jos. Gruden.) Problemi v sodobnem dušeslovju. (Franc Terseglav.) Ločitev cerkve in države. (Drž. posl. prof. dr. Jan. Ev. Krek.) Slovenski narod, njegova inteligenca in dijaštvo. (Razvoj od l. 1848.) (Jos. Puntar, Gradec.) Pohlinov molitvenik. (L. Pintar, skriptor c. kr. štud. knjižnice.) Samomor. (Poroča dr. A. Ušeničnik.) Nove knjige. Listek. „Čas" velja na leto 5 K, za dijake 3 K in izhaja 10krat na leto.

§ **Slava domovini.** Spevoigra za dvo- in triglasni zbor s samospevi ter z deklamacijami, uravnana za spremljevanje na klavirju ali harmoniju. Sestavil in izdal Anton Kosi v Središču. Cena 3 K 20 vin. — Ta spevoigra je, kakor Kosijeva dela sploh, v prvi vrsti namenjena šolam. A v našem listu jo omenjamo, ker smo prepričani, da bode ravno v tem jubilejnem letu tudi marsikatero izobraževalno društvo z veseljem seglo po njej, zlasti pa še dekliške zveze, ki imajo količkaj izvežbane in pa petjaželjne dekliške pevske zbore. V spevoigri se vrste deklamacije z dvo- in triglasnimi pesmicami, ki opevajo najprej rojstno hišo, mili domači kraj. Po ločitvi se pa v tujini šele zbudi zavedno vroče hrepenenje po domovini, in ko pride čas srečne vrnitve, sledi navdušena proslava domovine, iz srca ljubljene. Kot sklep je dodan še poseben del v proslavo cesarjevega jubileja; a obe patrijotični deklamaciji se nam dozdevata prav slabi, zato bi nasvetovali, ji opustiti ter skleniti z obema zboroma. Skladatelj E. Adamič je napisal lepo predigro z motivi nekaterih uporabljenih pesmi, kar da celemu delu že v začetku nek enotni znak. Kjer bodo to spevoigro lepo proizvajali, bo gotovo izpolnila Cegnarjevo, na naslovu tiskano geslo: „Krepko povzdignimo glase — Domovini v slavo!" S. S.

§ **Dr. Ed. Volčič** v Novem mestu (Kranjsko) je uredil več pravnih knjig, kakor: Civilnopravni zakoni, odvetniška tarifa, zakon o javnih knjigah, zemljiških itd., vzgledi predlogov, sklepov in vpisov za zemljiško knjigo, kolkovnina in vpisnina pri zemljiški knjigi. Dalje od „Poljudne pravne knjižnice", ki jo izdaja društvo „Pravnik": Zvezek I. Zakon o dovoljevanju poti za silo, s pojasnili in vzorcem prošnje. 1907. Mehko vezano K —.40. Zvezek II. in III. Predpisi o železniških in rudniških knjigah. 1907. Cena mehko vezani knjižici. K —.80. Zvezek IV. in V. Predpisi o konverziji vknjiženih terjatev. 1907. Knjiga potrebna posebno posojilnicam in denarnim zavodom sploh. Mehko vezana knjiga K —.80. — Ako ni dogovorjeno drugače, se pošiljajo knjige s pošto proti poštnemu povzetju, tako, da se k navedenim cenam priračunijo le resnični in poštni izdatki; pri naročilih do 2 K je najceneje, ako se pošlje naprej kupnina in 10 vinarjev poštnine v gotovini ali poštnih znamkah.

Najnovejše novice.

Izpremembe na mariborskih srednjih šolah. Gimnazijski profesor Ivan Košan je dobil mesto na prvi državni gimnaziji v Gradcu, gimn. prof. dr. Hans Mörtl mesto na III. državni gimnaziji v Gradcu, realski prof. Adam Schuh je prestavljen na Dunaj, realski profesor Evgen Weber v Gradec.

Iz finančne službe. Finančni svetnik Gustav Tauzher v Mariboru je imenovan višjim finančnim svetnikom. Prestavljeni so: Računski asistent Julij Tietze od računske ekspoziture okrajnega finančnega ravnateljstva k računskemu oddelku deželnega finančnega ravnateljstva; računski praktikant Leopold Erjavec računskega oddelka deželnega fin. ravn. k računski ekspozituri v Mariboru; davčni asistent Šuc pristojbinskega oddelka okr. fin. ravn. v Mariboru k davkariji v Sevnici; davčni praktikant Jožef Sever iz Ptuja k pristojbinskemu oddelku okr. fin. ravn. v Mariboru.

Siczynski, morilec grofa Potockega, je bil pri včerajšnji porotni obravnavi obsojen na vislice, ob enem se je sklenilo, da se ga priporoča milosti. Zagovornik Siczynskega je vložil ničevno pritožbo.

Listnica uredništva.

Celje, Gomilsko: Ni bilo prostora. — Slovenja vas: Prihodnjič! — Sv. Jurij ob Taboru: Prvi dopis smo izročili poslancem. — Laporje: Tokrat ni bilo prostora.

Listnica upravništva.

Še enkrat opozarjamo vse one naročnike našega lista, ki še niso poravnali naročnine za letošnjo leto, osobito pa one, ki so si list letos naročili, a še dosedaj niso storili svoje dolžnosti, da bi poslali tudi naročnino, naj to brž storé, ker jim moramo drugače list ustaviti.

Loterijske številke.

Dne 27. junija 1908.

Gradec . . .	54	57	64	82	4
Dunaj . . .	78	66	2	38	79

Izjava.

Jaz podpisani Štefan Polič, obžalujem, da sem razžalil Antona Eileča na časti in ga prosim, da mi odpusti.

Štefan Polič,
Sv. Jakob v Slov. gor.
551

Zahvala.

Za vse tolažilne dokaze globokega srčnega sočutja povodom prebridke izgube našega nepozabnega, iskreno ljubljenega brata, gospoda

Franca Jug,

duh. svet., dekana, župnika, uda okr. šolskega sveta itd.

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo dragega pokojnika izrekamo vsem udeležencem mrtvaškega sprevoda iskreno zahvalo. Posebno pa se še prisrčno zahvaljujemo veleč. kn. šk. duh. svetniku in profesorju gosp. Janezu Vreže za vodstvo pogreba, veleč. župniku g. Alojzu Krefl, za ginljiv govor, in sploh vsem častitim duhovnikom za tako obilno udeležbo. Prisrčna hvala tudi slavnemu županstvu, blagorod. gosp. uradnikom, spošt. učiteljstvu za vodstvo šolske mladine, požarni brambi za vzdrževanje reda, vsem gosp. pevcem za lepo tolažbe polno petje v cerkvi in pri odprtem grobu, ter tudi darovalcem prekrasnih vencev in sploh vsem, ki so spremljali blagega rajnega k večnemu počitku.

Žalujoči bratje.

Šmarje pri Jelšah, dne 25. junija 1908. 552

Pojasnila o inseratih daje

upravništvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Mizarske pomočnike vzame takoj v stalno delo Georg Kobale, mizarski mojster, Slov. Bistrica. 553

Svinjski hlev rabljen še le eno leto, s 4 oddelki, dilje in hodnik se proda po ceni. Naslov v upravništvu. 556

Proda se posestvo z gostilno. Obsega 4 orale zemlje, 3 orale njiv in en sadonosnik. Hiša je zidana. 3 sobe, 2 kleti za vino, hlevi za govejo živino in svinje. Koncesija za vino pivo in žganje. Prodajalnica tobaka. Posestvo leži ob cesti, oddaljeno ¼ ure od kolodvora, ½ ure od cerkve. Gostilna je sama v tej občini. Jako primerno je tudi za trgovino. Zadnja cena je 7000 K. 2000 K lahko ostane vknjiženih. Posestvo je blizu Radgone, občina Stanetinci, p. Radenci. Naslov: Marija Benko, Stanetinci štev. 3. Radenci. 554

Dva učenca in pomagača, ki znata delati in podstavljati sekire, sprejme Karol Krančan, kovaški mojster v Faalu ob kor. žel. 558

Mala enonadstropna **hiša v Mariboru,** na mirnem prahu prostem kraju, z lepimi sobami, kletjo, vodovodom in vrtom okoli cele hiše se proda za 13600 K proti 3000 K nadavka. Vpraša se pri g. Drofenik, Neugasse štev. 3, Maribor. 555

Priletna gospa želi priti kot gospodinja h kakemu samemu gosp. gre tudi na deželo. Naslov v upravništvu. 547

Sprejmem mladega fanta, ki bi imel veselje do cerkovništva in orgljanja. Osebna predstava. Stanko Novak, organist, Sv. Martin pri Vurbergu. 545

Lepo posestvo se proda pri Mariji Brezni (Fraustauden) pri Mariboru. Naslov v upravništvu „Slov. Gospod.". 546

Dobroidoča kovačija obstoječa čez 30 let, tik okrajne ceste, deset minut od farne cerkve, s stanovanjem, hlev za dve ali tri svinje, pašo okoli kovačnice in vrt za zelenjavo, se da takoj pod zelo ugodnimi pogoji v najem. Kovač, ki bi bil ob enem živinozdravnik, ali pa saj zato izkušeni konjski zdravnik (Kurschmied) bi imel na okoli mnogo posla. Pogoj pa to ni. Več se pozve pri lastniku Jakob Rošker-ju, posestniku v Jareninskem dolu, pošta Jarenina. 548

Učenec, kateri zna nemško in slovensko govoriti, se sprejme pri trgovcu K. Zamolo v Framu. 458

Sprejmeta se v župnišče takoj dva pridna in poštena hlapca, eden za konje, drugi za vole. Plača jako dobra! Kje, pove upravništvo lista. 550

Izgubil se je pes ptičar (Vorstehhund) z dvema znamkama „Wind. Graz". Odda se naj proti dobri odškodnini pri Mihaelu Sernc-u v Rušah. 520

Malo posestvo v Spielfeldu na državni cesti, obstoječe iz travnika, njive, sadonosnika in hiše, se radi smrti po ceni pod roko proda. Latzko Ferdinand, Schoschtaritschgasse 5. Studenci Maribor. 303

Malo posestvo z vinogradom in sadonosnikom v neposredni bližini Maribora, primerno za letovišče, se radi selitve po ceni proda. Vpraša se v upravništvu lista. 533

Krojaškega pomočnika iz dobre hiše sprejme takoj za sejmsko in kupčevalsko delo Jožef Verdnik, krojač v Slov. Bistrici. 559

Dva poštena mizarska pomočnika dobita takoj trajno delo pri Jožef-u Brandl, orglarskemu mojstru v Mariboru. 534

Takoj se išče učenka za šiviljo, znati mora slovenski in nemški. Posautz Marija, Frauengasse št. 17, Maribor. 535

Učenec močen z dobrimi šolskimi spričevali, se takoj sprejme v trgovini Jan. Scholger na Bregu pri Ptuju. 540

Sprejme se v nekem župnišču trezen, priden in zvest hlapec. Nastop takoj. Plačilo dobro. Ponudbe na upravništvo „Slov. Gospod". 537

Prodam lepo posestvo pri veliki cesti, pol ure od kolodvora. Posestvo obstoji iz več oralov lepih travnikov, sadonosnika, lepega gozda in nekaj vinograda, vsega skupaj je čez 30 oralov. Več pove uredništvo „Slov. Gospod.". 530

Pozor, kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že čez 25 let, posrečilo iznajti najboljše sredstvo za rast las, t. j.

Kapilor št. II.

Isti deluje, da postanejo lasi gosti, dolgi in odstranjujejo prhljaj (luskine) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: eden lončič 3 K 60 v, dva lončka 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: P. Jurišić, lekarnar, Pakrac Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem.

Mala gostilna je na prodaj v slovenskem delu Koroške ob državni cesti, blizu žel. postaje radi družbinskih razmer. Vpraša se uredništvo „Slov. Gospodarja" 495

Eden ali dva vajenca za pekarsko obrt se sprejmeta takoj v dobro hišo, kjer jima je zagotovljena strokovna izobrazba in preskrbljeni 2 obleki za časa njune dobe. Pojasnila pri August Jenkotu pekarskemu mojstru v Ljubljani Marije Terezije cesta št. 7. 509

Izučena babica se priporoča cen. gospem. Na zahtevo dobije tudi dobro postrežbo. Burgplatz št. 1, I. nadstropje. Maribor. 463

V župnišče želi priti kot kuharica pridna in zanesljiva oseba. Naslov pod št. 100 Sv. Benedikt v Slov. gor. 549

Novi in že rabljeni

motorji in kmetijski stroji

so po ceni na prodaj.

Nove izdelke in poprave vseh motorjev in strojev izvrši **Karl Sinković,** klučavničar in izdelovatelj motorjev in strojev, **Puffgasse štev. 9, Maribor.** 368

Zahvala.

Ob prerani smrti nepozabnega soproga in očeta, oziroma sina, brata, svaka itd.

Vinka Vauda,

nadučitelja v Veržeju,

izražajo č. g. dekanu in drugim duhovnikom, gg. tovarišem učiteljem, zlasti pevcem in g. Tomažiču za obgrobni govor, c. kr. orožnikom iz Križevc, domačim ognjegascem, množici domačega in sosednega kmečkega ljudstva ter šolski mladini najsrčnejšo zahvalo za udeležbo pri pogrebu in za tolažilne izraze sožalja.

Veržej, 29. junija 1908.

557 **Žalujoči ostali.**